

Pris 25 öre.

N:r 5 1953 — *Anarkistisk tidning* — 56:te årg

ANARKISTERNAS KAMRATTRÄFF

Optimism och Framåtanda

Internationellt på SAC:s kongress

Ungdomen åt Anarkismen

Anarkistiska kamrater från ett flertal platser var under sept. månad samlade till en kamratträff i Stockholm. Dagordningen upptog några för den anarkistiska rörelsen mycket viktiga frågor. Debatterna var synnerligen givande och den framåtanda som präglade hela kamratträffen bådar gott för den anarkistiska rörelsen.

Givetvis stod som första punkt på dagordningen frågan om Anarkistiska Propagandaförbundets och Brands ekonomi. Förbundets kassör Josef Ström och tidningens exp. K. I. Lennholm gav deltagarna en inblick i den ekonomiska situationen. Det är rena trolleriet att vi klarar Brand sa' en av dem, men tilllade, att på samma sätt har det alltid varit för vår tidning men det har alltid ordnat upp sig och det gör det också i framtiden. Då och då händer något alldeles extra, som till ex. under 1952, då det ramlade ner en donation på 500: — kronor över Brand, och så lättade trycket den gången. Annars är det trogna kamrater inom och utom rörelsen som skjuter till åt Brands Stödfond eller skaffar tidningen nya prenumeranter. Exp. var också varit stolt över, att trots knappheten i kassan, så klarades alltid tryckningsräkningarna punktligt så att inga gamla skulder släpade efter.

I debatten deltog, utom Ström och Lennholm, Georg Högberg, Gösta Olsson, C. J. Björklund, Nisse Lätt, K. A. Ström, Gustav Lövqvist, Uno Johansson, Gustav Svedell och Elis Karlsson. Bland besluten som fattades i denna fråga kan nämnas att man enhälligt beslöt att skapa en garantifond där några kamrater kunde åtaga sig att varje månad satsa ett visst belopp, efter lust och förmåga. Andra, som inte kan binda sig för regelbundna belopp, är som hitintills välkomna med bidrag till Brands Stödfond.

Agitationsfrågan inleddes av Gösta Olsson, Hällevadsholm, och även nu blev det en livlig diskussion, där utom här ovan nämnda kamrater, även Inge Oscarsson, Gunnar Steen, Verner Ståhlberg, Gerda Nyberg, Gustav Staaf och Garcia deltogo. Flera goda uppslag kom fram och skall beaktas. Det är ställt utom allt tvivel att det ljusnat för den anarkistiska rörelsen och att påtagliga framsteg kan noteras. Nu gäller att taga vara på möjligheterna så att flera kamrater på olika platser rycker in i arbetet för rörelsen.

På SAC:s kongress i sept. var det internationella inslaget rikare än vad som brukar vara fallet. Spanien, Frankrike, Holland, Tyskland, Norge och Danmark var representerade. På bilden ser vi bl. a. Rénée Lamberet, IAA:s sekr., Frankrike, José Esgleas, CNT, och Wald. Hansen, Danmark, vilka även närvar vid anarkistträffen i Stockholm.

Ungdomsproblemet.

Nisse Lätt från Majornas Anarkistiska Klubb inledde ungdomsfrågan. Lätt poängterade, att en rörelse som vill leva måste ägna sig åt att vinna ungdomen och även om det skulle ta tid så skall det gå att vinna ungdomen, den livsbetonade problemsökande ungdomen. Ungdomen måste dock ha en plats att samlas på och den måste sysselsättas, få tillfälle att odla sina hoppyn, att dryfta tidens brännande frågor på sitt sätt utan att äldre kamrater alltför mycket tvingade sig på dem. Ungdomen måste ha sin tid att leka och rasa, men de kan samtidigt fostras till människor som skall dana framtidens fria samhälle.

Resor i Britannien.

I en vacker film från London gav Lennholm några glimtar från världsstaden, på så sätt i förväg illustrerande C. J. Björklunds kåseri över hans och Annicas resa från Norge till Skottland, Irland och det egentliga England. Paret Björklund hade gjort strandhugg på ett flertal platser och korsat Storbritannien härs och tvärs ett par gånger i sommar.

Långväga gäster.

Anarkistträffen, som tog sin början lördagen den 12 sept. fortsatte på kvällen den 16 för att debattera i agitations- och ungdomsfrågorna och ta ställning till ett förslag till uttalande, som den tidigare tillsatta redaktionskommittén utarbetat.

Kamraterna Renée Lambéret, Frankrike, José Esgleas, Spanien och Wald. Hansen, Danmark, som vistades i Stockholm som SAC:s gäster vid den då pågående SAC-kongressen, hade begagnat tillfället att få övervara anarkisternas kamratträff och där få närmare kontakt med goda kamrater, vilket de sannerligen inte blivit bortskämda med under de dagar de deltagit i kongressen i Klara Västra. De uttryckte också sin stora tillfredsställelse över att träffa anarkistiska kamrater i ett annat land, kamrater, som kände som de själva och som kämpade för samma mål.

Senare under kvällens lopp lämnade kamrat Esgleas på mötesdeltagarnas begäran några bilder från kampen mot Francos terrorvälde i Spanien och besvarade också frågor från mötesdeltagarna om förhållandena inom CNT, den spanska syndikalistiska rörelsen.

Till kamrat Lindberg, som låg på Södersjukhuset, beslöt man sända en blomsterbukett och en förhoppning om ett snart tillfrisknande.

Till kamrat Gustav Sjöström, som SAC:s AU denna gång ej ansett vara värdig en inbjudan till kongressen, sändes ett hälsningstelegram.

Vid kaffebordet företogs en insamling för Brands Stödfond och den gav 52: — kronor.

Några kamrater, som avlidit under den senaste tiden, ägnades en tyst hyllning.

Intrycken från anarkisternas kamratträff i Stockholm lovar gott för framtiden. Deltagareantalet var ganska stort, debatterna var både livliga och givande, kamratskapet prima och den fläckt av internationalism våra kamrater Lamberet, Esgleas och Hansen satte över andra dagens förhandlingar livade upp sinnena. Nu gäller det att genast sätta alla klutar till och gå till arbete för att förverkliga träffens uttalanden.

✠

Sätt fart i arbetet för den anarkistiska rörelsen!

✠

Propagera alltid och överallt för anarkismens idé!

✠

Agitera för vinnandet av nya medlemmar!

✠

Sprid Brand genom försäljning och prenumerantanskaffning!

✠

Kom ihåg Brands Stödfond!

B R A N D

— tidning för anarkistisk propaganda och debatt —

Redigeras av en kommitté

Ansvarig utgivare: G. Högberg

Redaktion och expedition: Vetegatan 3, Stockholm Sö. Postgiro 15 09 82.

Bokförlaget Brand, Vetegatan 3, Stockholm Sö.

Anarkistiska Propagandaförbundet. Kassör: Josef Ström, Bagarmossvägen 13, Enskede — Postgiro 25 99 23.

Tryckeri AB Federativ — Stockholm 1953

Den Heliga Alliansen

De tu har blivit ett.

Vad så många människor fruktat och förutsagt har blivit verklighet. Francos Spanien och Eisenhowers USA har förenats genom en uppgörelse som innebär att en helig ”försvarsallians” mot hotande faror. Franco-Spanien släpper till områden för baser åt Eisenhowers Amerika och detta i sin tur lämnar åtskilligt av sitt guld till Spanien. Allt för sin gemensamma fruktan för kommande dagar.

Västeuropas s. k. demokratiska länder står redan tidigare sida vid sida med USA och har därmed nu hamnat i samma fålla som den blodbesudlade generalen på Pyreneiska halvön. Visserligen hörs det en och annan lam protest från en del håll men någon fast ställning mot USA:s steg att upptaga Franco-Spanien i familjen har ingen hört något utav. Nej då. Efter några dagar är det precis som det skulle så vara. ”Demokratierna” accepterar därmed Francos kompanjonsskap.

När Franco år 1939 med Mussolinis och Hitlers hjälp och under ”västdemokratiernas” tysta medgivande i blod slog ner majoriteten av Spaniens folk, då var det många som skänkte det spanska folket sin sympati och man ropade överallt i arbetarelägren och hos de kulturradikala i borgarlägren att Francos dåd var så avskyvärt, att ingen anständig människa, organisation eller demokratiskt land kunde tänkas idka något samarbete med denne Franco.

Men vad händer nu? Västerns ”demokratier” sluter samme Franco i sin vida famn och nu skall med hans hjälp världen räddas från de faror som hotar från de rödas sida. Vad gör det om den demokratiska etiketten får en ny ful fläck. Vad gör det om demokratien för tusende gången gör en ny eftergift för diktatoriska krafter. Det sker ju för att värna världen (den kapitalistiska världen) från den röda faran. Då är allt tillåtet. Då kan inte bara borgerligt sinnade vara med utan också socialdemokrater och rent utav även andra som uppger sig stå långt till vänster om socialdemokratien.

Vad är då den röda faran som skall hejdas av Eisenhowers flyg på Francos mark. Finns det verkligen folk, enfaldiga nog att tro, att det enbart gäller en ev. bolsjevikisk anstormning. Att det bara gäller att mota en ev. invasion från länderna öster om järnridån.

Tror någon att det inte samtidigt gäller att möta försöken till att befria Spanien från Francos ok. Tror någon att Franco skulle avstå från sina förhoppningar om att även i framtiden hålla Spaniens folk i fattigdom och förtryck. Han kom till makten med kumpanerna Mussolinis och Hitlers väpnade hjälp och nu skall hans vacklande välde upprätthållas med bistånd av västerns ”demokratier”, det var med all säkerhet hans tanke då han gifte in sig i ”västdemokraternas” familj.

Med i första hand amerikanska pengar, amerikanska flygmaskiner, amerikanska kulsprutor, amerikanska bomber skall Spaniens lidande folk alltjämt hållas i bojor. Det spanska folkets ihärdiga kamp för frihet och rättvisa kommer alltjämt att dränkas i blod men nu utan vidare protester utifrån, för inte kan västern protestera mot sin partner i den heliga alliansen.

Spaniens kämpande folk har fått det svårare än någonsin men de kommer sannolikt att fortsätta sitt ihärdiga underjordiska arbete för att återerövra Spanien åt folket, ett Spanien utan diktatur, ett Spanien utan utsugning, ett Spanien byggt på folkets eget arbete, ett Spanien där alla får samma värde och rättigheter, där alla också har samma skyldigheter. Att de nu får mindre moraliskt stöd utifrån, att de får starkare motstånd än någonsin förr, kommer inte i första taget att få dem att avstå från sin kamp för allas frihet och rätt.

Klaes

Krigsguden omättlig

Utöver de dryga två miljarder som nu går till d. s. k. försvaret begär Ö. B. ytterligare tvåhundra miljoner kronor. Aptiten växer medan man äter heter det visst i ett gammalt ordspråk och nog besannas den tesen när det gäller militarismen. Ännu är inte toppen nådd på anslagsäskandena och inte begränsas denna ödeläggande miljardrullning förrän folket med kraft säger ifrån att nu får det vara nog.

”Rustningspolitiken så att säga kommenderas från krigskapitalisternas högkvarter i de olika länderna som genom ett sinnrikt mutningssystem korrumperar politikerna och politiken, korrumperar intendenturerna och generalstaberna, korrumperar pressen och förfalskar folkopinionen.

Kapitalistgamarna skria efter rov — och folken betala villigt kalaset!

Det är en syn så jämmerligt ömklig, att man är färdig mista tron på hela mänskligheten.”

Albert Jensen 1914 i broschyren Krig och Militarism.

SAC och APF

Alltsedan SAC:s tillkomst 1910 och t. o. m. dess kongress 1950 har det varit vedertaget bruk att inbjuda Ungsoc. Förbundet, och efter att detta ändrat sitt namn till Anarkistiska Prop.-förb., inbjöds självfallet detsamma. Motivet för dessa inbjudningar framstod självklara. Det var ungsocialister som tagit initiativet till SAC:s bildande och därför kunde ungsocialismen-anarkismen med rätta betraktas som en ideologisk moder till SAC, och den svenska syndikalismen.

Men vid den nyligen hållna SAC-kongressen i Stockholm, saknades denna hedersgäst bland de inbjudna. Då en kongressdeltagare föreslog att APF skulle inbjudas, avslogs detta av kongressen utan diskussion. Motiveringen var att Brand hade infört i nr 1, 1952, en ”lögnaktig” artikel om SAC och dess AU och därmed alltså hade förverkat rätten att inbjudas till dess kongresser i framtiden!

Beslutet förvånar oss icke hur smärtsamt det än kan förefalla. Med den utveckling eller rättare sagt avveckling, i varje fall av de syndikalistiska idéerna som den senaste tiden ägt rum inom SAC, var det att vänta att så skulle ske. Det var just dessa avvikelser som påtalats i den ovannämnda artikeln. Men sanningen har i alla tider varit svårsmält. I stället för argument tillgriper man den lumpna hämnden. Men inte heller detta var oväntat. Någon förmåga av storsinthet hade man icke väntat finna hos SAC:s AU-majoritet.

Men om det verkligen står så illa till med den syndikalistiska ideologin inom SAC, varför skall då APF blanda sig i detta? Det finns en del kamrater som frågar så. Svaret får ses ur såväl traditionell som psykologisk synpunkt. Modern ungsocialismen-anarkismen födde med stor smärta sitt barn SAC — den svenska syndikalismen. Det var en förlossning så svårartad att modern knappast någonsin förmådde återhämta sig. Barnet växte emellertid upp och visade sig en tid livskraftigt och lovande nog. Men på sista tiden framträdde allt tydligare tecken till urartning och avsteg, från den ursprungliga linjen. Detta bekymrade den gamla modern och hon ansåg sig behöva höja ett varningens ord, kanske strängt, men välmenande och rättvist. Hon handlade härvidlag som alla goda mödrar för vilka barnen aldrig bli likgiltiga hur vuxna och självmedvetna de än blir och hur mycket förståndigare de än tror sig vara jämfört med den gamla modern vars råd och förmaningar man endast fattar som utslag av åderförkalkning och ohjälplig efterblivenhet. För självgoda individer är det alltid försmädligt att bli påmind om sina gamla föräldrar vilkas varnande och förmanande röster man helst skulle se tystade av gravens frid . . .

Men den gamla modern är stolt och hon ämnar inte tigga sig till att inbjudas till SAC:s kongresser . . . Bortvisad från sitt barns dörr ämnar hon icke återvända dit för att i ånger och botgörelse bli erkänd på nytt. Den som i framtiden kanske kommer att få större orsak till ånger är kanhända det självrådiga barnet när detta har förslösat alla sina tillgångar, såväl moraliskt som materiellt; när det försummade att i tid lyssna till moderns varningsord inför den hotande närheten av den uppslukande avgrunden . . .

Gösta Olsson.

Prenumerera på BRAND

Sveriges enda anarkistiska tidning.

Utkommer med minst 6 nr per år.

Pris kr. 1:50 per år.

BRAND, Vetegat. 3, Sthlm Sö.
Postgirokonto 15 09 82

Anarkistträffens uttalande

Efter att kamratträffen i Stockholm ingående har diskuterat agitations- och ungdomsfrågorna göres följande uttalande:

Utgående från att syndikalismen i Sverige är en direkt produkt av ungsocialismens tidigare verksamhet är det en av vårt organs, Brand, förnämsta uppgift att vidmakthålla och försvara den syndikalistiska ideologien och förhindra dess förfalskning. Brand solidariserar sig därför med dem, som inom SAC bekämpar dess nuvarande reformistiska utveckling.

Ungsocialismen var en gång syndikalismens ideologiska moder och det är förklarligt att anarkismen måste känna samma ansvar gentemot en dotterideologi vars öden är så oupplösligt förbundna med varandra.

Agitationens huvudpunkter bör sålunda vara:

Spridning av Brand genom att anskaffa kommissionärer och prenumeranter.

Offentliga möten ordnas, där så icke är möjligt bör halvoffentliga mindre möten i samkvämsform brukas dit intressserade kamrater inbjudas.

Av utomordentlig vikt är att ungdomen vinnes för anarkismen. Ungdomsklubbar eller grupper bildas, som i intimt samarbete med Anarkistiska Propaganda Förbundet lägger grunden till ett framtida anarkistiskt ungdomsförbund. Endast härigenom kan förnyade krafter tillföras den anarkistiska rörelsen.

Organisatoriskt förordas en måttlig höjning av kontingenten för att härigenom lämna ett ekonomiskt bidrag till agitation och propaganda.

Med huvudvikten på dessa synpunkter och med alla goda krafters samverkan är vi förvissade att våra ansträngningar i framtiden skall bringa fruktbärande resultat.

Till arbete och kamp för anarkismen!

Förkortad arbetstid

har varit föremål för behandling motionsvägen vid flertalet av fackförbundskongreserna under det gångna året. Även i pressen har frågan om kortare arbetstid upprepade gånger varit föremål för inlägg.

Det är också på tiden att det görs något åt detta vitala problem. Sedan åttatimmarsdagen genomfördes mera allmänt för 35 år sedan har tekniken ilat framåt med lavinartad fart men trots detta är arbetstiden lika lång som då. Ökade maskinella resurser borde inom rimligare tid möjliggöra kortare arbetstid och lättare arbete för de produktiva krafterna.

C. J. BJÖRKLUND

Längtan efter frihet och tolerans

Ett glädjande anarkistiskt tidstecken

Det är säkert inte utan grund man från olika håll klagar över bristen på tolerans, vidsyn och frihet. Man kan väl också erkänna, att denna klagan är ett glädjande tecken därför att den är ett bevis på längtan efter anarkism. Det finns ingen annan lära i hela världen, som hävdar toleransen på samma oeftergivliga sätt som just anarkismen. Ty anarkismen bygger på solidaritetsmoralen, den inbördes hjälp, som är outrotlig så länge levande varelser existerar på jorden. Ingen annan lära vilar på fastare grundvalar än anarkismen just därför att den bygger på det mänskliga livets förutsättningar: solidaritetsmoralen som biologisk faktor.

✠

Men i dag är ju världen fylld av hat, rädsla och misstänksamhet. Till och med i små församlingar och grupper kan man konstatera detta. Tron att alla i dylika sammanslutningar skulle vara kamrater och hysa förståelse för varandra är falsk; man kan ofta konstatera motsatsen. Särskilt löjligt eller tragiskt blir detta när det gäller människor som säger sig arbeta för ett världssamhälle byggt på andra principer än krigets och diktaturens.

Hur skall ett sådant nytt samhälle kunna uppstå, eller hur skall över huvud hyggligare förhållanden inträda, om det inte finns människor som i *handling* söker bevisa att det är möjligt att leva i frihet och fred. Man skulle ju kunna börja med att i praktisk handling visa vänlighet och tillmötesgående. Det skulle inte behöva sägas, men det är kanske nu mera än någonsin nödvändigt att ständigt upprepa, att ett nytt bättre samhälle aldrig kan bygga på fanatism, intolerans, hat och misstänksamhet.

✠

Vad hjälper det med aldrig så teoretiskt fulländade och finputsade principer, om de ska tvingas på mänskligheten med medel som drivs fram av fanatism och intolerans. Dessa drifter eller lidelser leder fram till både krig och diktatur men aldrig till fred och förståelse. Resultatet blir bara elände. Ingen trygghet, varken solidaritet eller frihet.

Helt nyligen hade jag tillfälle att för en av mina gamla holländska vänner, Albert de Jong, förklara att i Sverige har de libertära rörelserna aldrig besjälats av övertron på ett revolutionärt mirakel, en slags revolution som på en gång totalt förvandlade både människor och förhållanden, en engångsrevolution av närmast metafysisk ultrareligiös karaktär.

Hur skulle vi ungsocialister, som fostrades i idealistiska klubbar men samtidigt var fackföreningsmedlemmar och medlemmar i arbetarkommunerna, kunna tro på ett dylikt spiritualistiskt revolutionsunderverk! Vi var besjälade av revolutionär anda, är det alltjämt, men förnekade aldrig behovet av reformer, att kämpa för bättre förhållanden. Hur skulle vi fattiga undgå att göra det och hur skulle vi kunna fastna i dogmer eller förneka behovet av tolerans!

Det finns människor som talar om tolerans men i praktiken tillämpar det motsatta, utan att ens tänka däröver. Vad bevisar det? Jo, det finns i deras inre ett behov av tolerans. Detta behov mättas — ännu så länge — med blotta talet. Men den tid kommer då deras inre bättre jag kräver handling, rätt handling, det vill säga att de själva bevisar att de är toleranta, i gärning. Det innebär en frigörelse för den enskilde.

Många motiv kan ligga till grund för att bekämpa våldet. Ett är att individen känner benägenhet att använda våld, känner det farliga som lockar, men har kraft att övervinna sitt eget onda våldsjag. Det är detta, att välja det svåraste och genomföra valet genom handling, som innebär befrielse för den enskilde människan.

Den rätta handlingen kan spränga bojor, och ge rum för den tolerans som syftar till att ge medmänniskorna möjlighet att leva sitt liv fria från hat och fanatism, mördande dogmer, ekonomiskt slaveri.

✠

Denna tolerans, erövrad genom handling, gör att människan blir lyckligare, lugnare och starkare. Den börjar med tal. Förakta inte talet, ordet! I begynnelsen var ordet. Den anarkistiska toleransen är möjlig därför att den är sammanvävd med den biologiska solidaritetsmoralen, som genom alla irringar växt sig starkare i alla land, ut över gränserna fram mot en världssolidaritet, som så småningom kommer att realiseras.

Det finns ingenting som kan förhindra anarkismens, toleransens seger, annat än människan själv. Men eftersom människan från urtidernas begynnelse sökt sig fram på solidaritetsmoralens väg, så är människan intet hinder. Människan är inte sin egen fiende, även om det ser så ut ibland.

✠

Det behövs kanske också sägas följande. Tyvärr föreligger alltid möjligheter till missförstånd när det talas om frihet och tolerans. Det finns beklagligt nog, också sådana som aldrig bemödar sig för att förstå utan i stället har en benägenhet att misstolka snart sagt allting. För att om möjligt undvika missförstånd måste betonas,

1) Att toleransen, som friheten, har sina givna gränser, men
2) Att toleransen inte utgör något hinder för någon att efter måttet av sina krafter arbeta och kämpa i syfte att förverkliga ett våldsfritt samhälle, ty
3) Toleranskravet innebär en kontraställning till den frihetsförkvävande intoleransen och bindra fanatismen.

Intoleransen och fanatismen är frihetens fiender. Tolerans i handling är däremot en stor tillgång i kampen mot diktatur och barbari.

✠

Vi har alltid bekämpat likriktning, centralism och statens diktatur, all annan diktatur också. Friheten att på olika sätt uppfatta verkligheten har vi aldrig förnekat. Vi tror på variationen. Till min holländske vän sade jag också att i Sverige föreligger ingen som helst nödvändighet att bekämpa tron på en metafysisk engångsrevolution, ty en sådan tro har här aldrig funnits. Att ständigt tala därom är att söka etablera en ny dogm, det är också en orättvisa och kan aldrig skapa något av värde, allra minst för toleransen, det bara framskapar onödig och löjlig strid.

Det visar sig att vi här i landet mycket väl kunnat förena tron på friheten och revolutionen med praktiskt arbete för sociala reformer. Och den solidaritetsmoral på vilken all slags arbetare- och frihetsrörelse, alla folkliga sammanslutningar, är uppbyggda står inte i strid med samhällets intressen.

Den som vill vara tolerant måste också erkänna detta; och vem vill inte vara tolerant! De allra flesta. Åtminstone i ord. Det är av ett visst värde. Även om handlingar är ännu värdefullare.

BRAND i *pressfloran*

Segt och ihärdigt arbetar Brand vidare genom åren — lägger ytterligare årgångar till de tidigare 55. Mången gång har ställningen varit hotad på grund av dålig ekonomi — men lika många gånger har kamraterna i "Brands källare" lyckats bemästra situationen med påföljd att tidningen fortfarande utkommer. Och än mer: 1952 kunde man öka utgivningsgångarna till 6 — alltså få ut tidningen varannan månad mot tidigare en gång i kvartalet. Det är ett gott arv som Anarkistiska Propagandaförbundet förvaltar. Ett arv från gamla idoga pionjärer inom den anarkistiska rörelsen här i landet. Må "pundet" förvaltas och må arbetet ge gott resultat! Må prenumeranternas antal fortfarande och alltjämt gå i höjden, vill man utbrista. Mången gång har det dragit upp till storm kring den lilla tidningen. I stridernas hetta har väl kanske mer än en gång sagts saker som ej borde ha sagts. Men ack huru många gånger har det i gengäld inte sagts saker som varit av sådan art att det har observerats i positiv riktning. Brand har sin stora mission att fylla i pressfloran. Den bör vara ett salt mot all den unkenhet som mer än ofta kommer från de stora drakarnas håll. Det är det vi vill. Vi vill att tidningen skall ha en uppgift att fylla. Vara ett frihetens och fredens språkrör i en tid då det börjar bli allt mindre om plats för dessa båda livsfaktorer i världen.

Vi kan inte fungera som ett nyhetsorgan — utgivningsdagarna är alltför glesa för en sådan uppgift. Men Brand skall vara det organ som kritiserar de onda företeelserna i samhället utan att därför verka alltför "anti-betonad". Brand har sin stora uppgift i att vara anarkismens språkrör här i landet — att vara en idégivare. Det är en stor uppgift som förpliktar i arbetet för densamma.

Det måste vara Brands uppgift att uppta dagsfrågor till behandling ur anarkistisk och därmed frihetlig synvinkel. Den måste anvisa vägar i det dagliga samhällsarbetet som rör vid anarkismens råmärken. Söka diskutera anarkismen med utgångspunkt från det dagliga livet sådant det gestaltar sig i nuet, utan att därför förlora kontakten med det fundamentala hos anarkismen idéologiska väsen. Även detta är en stor uppgift. Den är mycket stor!

Det är med dessa uppgifter framför sig som Brand i dag arbetar vidare, sökande förvalta det arv andra lämnat efter sig. Det är även med tanke på dessa uppgifter som Brand vädjar till Dig och mig — och alla: Bistå Brand i dess arbete. Se till lampan får olja så lågan flammar klarare och sprider sitt ljus än längre bort.

Gustaf Löfqvist

SAC:s kongress och *veteranen*

Den numera ende kvarlevande av de män som kan anses ha grundat SAC är Gustav Sjöström, Göteborg. Det kunkunde väl därför icke antagas vara mer än naturligt att denne då skulle bli inbjuden till den nyligen hållna SAC-kongressen. Förslag i den riktningen framställdes även men avslogs av kongressen utan diskussion. Endast 7 av ombuden hade mod att rösta för Sjöströms inbjudande. Avslaget motiverades med att man icke kunde göra åtskillnad på de gamla förkämpar som gagnat SAC på ett eller annat sätt. Man förstår emellertid att detta var uteslutande ett svepskäl. Vem hade väl varit mer berättigad att inbjudas än just Gustav Sjöström, banbrytaren och vägröjaren för den svenska syndikalismen.

Men felet var att Sjöström råkat förarga de tongivande kretsarna inom SAC. Med sitt friska och fräna språk har han alltid sagt dem sin mening och detta upptogs ej väl. Han förstod på ett tidigt stadium vart "byorienteringen" skulle bära hän och tvekade inte att utslunga sitt varningsord härom. Då kongressen var samlad sände han den ett telegram vari han uppmanade att "hålla rätt kurs. Se upp för nyordningens rävsaxar." Och liksom man hämnades på Anark. Propaganförbundet för artikeln i Brand nr 1, 1952, så gjorde man även med Sjöström. Den gamle veteranen utestängdes från kongressen av den organisation som han själv en gång grundat. Vi tror visserligen icke att det var de flesta SAC-medlemmar-

NY ANARKISTISK OFFENSIV

Motto: Vi måste ha ungdomen med

Det låter nästan som en paradox när man säger, att det Ungsocialistiska förbundets upprätthållare här i landet, Anarkistiska Propagandaförbundet, under åtminstone 15 års tid så gott som helt underlåtit att försöka ge sina idéer spridning bland ungdomen. Orsaker till detta är naturligtvis inte svåra att hitta om man vill söka efter sådana. Man behöver endast tänka på under vilka betingelser — ekonomiska och andra — förbundet tvingats arbeta denna tid. Och i dag står vår rörelse vid en skiljeväg. Fortsatt passivitet i ungdomsagitationen betyder idéens och rörelsens sakta avtynande till den slutliga död våra motståndare skadeglatt siar om. Däremot — och det är det, det är frågan om — *sätter vi i dag in alla de resurser vi är mäktiga i en organiserad offensiv för att därmed nå fram till Sveriges ungdom med vårt aktuella budskap kanske vi inom en inte alltför avlägsen framtid åter kan få se en stark och livskraftig anarkistisk rörelse ta form.*

För att få det rätta perspektivet på dagens situation får vi gå tillbaka ett fyrtiotal år i tiden. Till 1910 då SAC bildades. Den syndikalistiska organisationsformen hade då sedan ett flertal år debatterats i denna tidning, och när så tiden, efter den misslyckade storstrejken 1909, ansågs vara mogen för bildande av en syndikalistisk rörelse var det kamrater ur den ungsocialistiska rörelsen som ställde sig i spetsen. Det var hos ungsocialisterna som den revolutionära syndikalismen vann gehör för sina apeller om proletariatets frigörelse från statlig och kapitalistisk utsugning, genom medveten socialistisk kamp från just de organisationer vari arbetarna sammanslutit sig i egenskap av utsugningsobjekt. Tanken för vilken SAC och syndikalismen var — och åtminstone evad det gäller *syndikalismen* — ännu är ett uttryck för har klarast formulerats i satsen "att arbetarklassens frigörelse måste vara arbetarklassens eget verk." SAC:s bildande är alltså intimt sammanbundet med... ja, en direkt följd av den tidigare anarkistiska verksamheten här i landet.

SAC utvecklas

Under dessa, i klasskampen härdade, ungsocialisters ledning var det som SAC upplevde en period av aktivitet och framgång i såväl medlemsnumerär, som i sitt konsekventa hävdande av arbetarens rätt till människovärde såväl på som utanför arbetsplatsen. Detta trots att man hela tiden hade att föra en dubbel kamp: dels mot den naturliga *och under alla förhållanden* givna fienden, kapitalist- eller utsugarklassen. Dels mot den gamla reformistiska fackföreningsrörelsen och dess förbundspåvar som vred sina händer i småborgerlig ängslan inför möjligheten av att den nya rörelsen skulle få sådan inflytande bland Sveriges arbetare, att det skulle kullkasta det streber- och funktionärsvälde som under intriger, kompromisser och andra djävulskaper redan hunnit ta form och börja sitt för socialismen och den medvetna delen av arbetarklassen, så ödesdigra spel. SAP:s och LO:s avlönade funktionärer ansåg sig redan ha funnit den ekonomiska trygghet de strävat efter och ville ingalunda lätta på sittfläsket för några revolutionära äventyrligheter. Hartassmentaliteten och godmodig måttfullhet var deras recept på hur den sociala kampen skulle föras. Mot de farliga syndikalisterna hetsade man däremot till oförsonlig strid. (Ett förhållande som förresten existerar ännu i dag, och utgör en ful skamfläck på den svenska arbetarrörelsens sköld.) Man försökte (och försöker) bokstavligt talat *svälta* ihjäl SAC och syndikalismen genom att försätta varje syndikalistiskt organiserad arbetare i arbetslöshet för att därigenom tvinga honom in i LO.

Anarkismen — saltet i den svenska syndikalismen.

Detta lyckades nu inte. SAC:s förankring i den revolutionära anarkismen var det värn som garanterade att både lockrop och förbannelser från reformistiskt håll aldrig fick åsyftad verkan. *Det är män ur den anarkistiska rörelsens led SAC i dag har att tacka för sin existens...*

Man har sagt om syndikalismen att den är saltet i den svenska arbetarrörelsen, och man kan med samma rätt om anarkismen säga att den är saltet i, inte bara den svenska, utan även den internationella syndikalismen. Och varmed skulle man salta om detta salt miste sin sälta???

Med Evert Arvidssons liberal/socialdemokratiska syntes och Helmut Rüdigers brokiga lapptäcke av "åsikter" blir nog soppan både alltför tunn och alltför smaklös för att tilltala ens den hungrigaste själ.

Den nya ungdosrörelsen.

Vid 30-talets ingång, insåg SAC nödvändigheten av att i större utsträckning rekrytera sina medlemmar bland ungdomen. Och man insåg också att det inte räckte till att få dem med enbart som LS-medlemmar, (den upptäckten kom först senare) utan det gällde även att skola dem till medvetna *syndikalister*. För detta ändamål bildades nu *Syndikalistiska Ungdomsförbundet.*

Även detta förbund fann sin ideologiska förankring i anarkismen och det hände till och med vid något tillfälle att gemensamma agitationsturneér organiserades av det gamla Ungsocialistiska Förbundet och SUF. De ekonomiska möjligheter till propaganda det nya förbundet hade tack vare SAC, fick naturligtvis den följden att man på ett vida effektivare sätt än de utfattiga ungsocialisterna kunde nå fram till ungdomen. Och dessutom hade det väl knappast varit någon mening med att konkurrera fram en fiendeskap mellan två förbund som i stort sett kämpade för samma mål. Så när ungsocialisterna år 1934 antog namnet *Anarkistiska Propagandaförbundet,* var det en organisation vars huvudsakliga ändamål var att hålla den anarkistiska idén levande och säkerställa utgivandet av *Brand*. Bara detta förresten, ett arbete av gigantiska mått, som lyckats endast under stora uppoffringar av kamrater besjälade av sann anarkistisk anda.

Sammanslagningstanken.

Tanken på en sammanslagning mellan Anarkistiska Propagandaförbundet och Syndikalistiska Ungdomsförbundet har då och då framförts, men har detta projekt aldrig kommit till uttryck i handling. Den största orsaken till detta har väl varit de båda förbundens ställningstagande i militärfrågan — och i realiteten därmed också till staten.

Sista gången denna fråga framfördes var någon gång under åren 1948—49 då Werner Stålberg i en artikel i Storm diskuterade möjligheten av en sammanslagning mellan APF, SUF och Syndikalistiska Kvinnoförbundet till ett Frihetligt Socialistiskt Riksförbund, men sedan SUF vid sin kongress förra sommaren definitivt rev de sista möjligheterna till en sammanslagnig genom att acceptera den *partipolitiska* verksamheten har detta naturligtvis nu mist all aktualitet.

Anarkismen till ungdomen.

Konsekvensen av detta blir att APF och *Brand* i dag måste göra allt för att skapa sig nya kontakter med ungdomen... I annat fall kommer rörelsen att dö ut i samma takt som de gamla medlemmarna gå bort. Men vi får inte se allting i svart. Det finns faktiskt också en del glädjande tecken på att en vändpunkt snart är för handen. I Göteborg t. ex. finns sedan ett par år en anarkistisk ungdomsklubb, Majornas anarkistiska ungdomsklubb, och i Stockholm är en annan under bildande. Hur den senare kommer att arbeta — om det blir som en fristående klubb eller som en sektion inom den anarkistiska föreningen har ännu inte beslutats — men huvudsaken är att det trots allt rör sig åt rätt håll. Till att börja med bör man nu på varje plats där det redan finns en anarkistisk förening sätta igång med agitationen bland ungdomen. Man kan t. ex. som en första åtgärd prenumerera på *Brand* åt några av de ungdomar vilkas adresser man känner. Genom detta slår man förresten två flugor i en smäll, dels får dessa ungdomar därmed tillfälle att lära känna vår idé och rörelse, — och dels stiger därmed tidningens upplaga och ökar möjligheterna av en tätare utgivning. Något som också är aktuellt.

En stark anarkistisk rörelse är i dag en *nödvändighet* som motvikt mot de reaktionära strömningar som gör sig gällande på alla håll i samhället och mot den allmänna idéförflackning och kompromiss- eller uppgivelseanda som karaktäriserar de tidigare radikala fraktionerna av arbetarrörelsen.

Th. J—son.

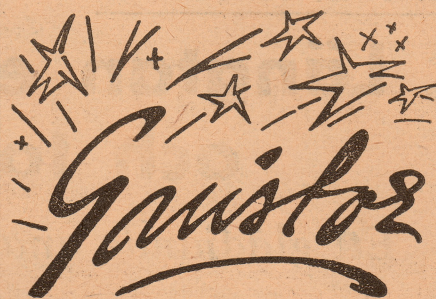
---

nas mening att så skulle ske men i varje fall bestämde det överväldigande flertalet av kongressombuden det föga hedrande beslutet.

Man handlade härvidlag sämre än vad som skedde på Stenindustri.-arb.-förb:s kongress 1933. När min fader, som varit en banbrytare för denna organisation sände kongressen en hälsning, blev han inbjuden. Detta var väl knappast dåvarande förtroendemannen, Lundgrens mening, men han hade icke i alla avseenden stenhuggarna så vältrimmade i sin hand som SAC:s AU-majoritet hade med sin kongress. Man gör tydligen framsteg före LO-förbunden, men knappast i önskvärd riktning!

Men framtiden kommer kanske att döma rättvisare. Sjöström kan leva lugn i medvetandet om den heroiska gärning han utförde då han kämpade för SAC, fram till världen, även om nutidens andliga pygméer inte är i stånd att begripa någonting härom.

Gösta Olsson.

SYNGMAN RHEES ANHÄNGARE har hotat att kasta ut de indiska övervakningstrupperna i Korea eftersom de inte tillåter Syngman Rhees folk att förfara hur de vill med fångarna från kriget. Får Syngman Rhee hållas kanske Koreakriget åter kommer att blossa upp.

Syngman Rhee är bra envis i sina strävanden att söka hålla Koreakriget i gång. Vad säjer nu de, som blev så lömska då Rhee kritiserades.

HÖGSTA DOMSTOLEN FRIKÄNDE stadsfiskal Meijer från ansvar för tjänstefel i knivfällemålet. Som ni vet ordnade fiskalen en fälla för att fånga Kejne i. I fällan fastnade istället "Jimmy".

Fiskalen åtalades men frikändes som sagt, så nu vet vi att det är tillåtet med grov provokation, bara det sker från rätta hållet.

210 MILJONER DOLLAR ställer USA till Francos förfogande det närmaste året. Dessutom skall USA använda 100 miljoner dollar till nykonstruktion och utbyggnad av flyg- och flottbaser för amerikanska styrkor i Spanien. Ytterligare skall den spanska krigsmakten nyutrustas och krigsindustrin utbyggas. Det är huvudpunkterna i den ekonomiska delen av den heliga alliansen mellan Franco och USA.

I FINKAN har polisen hittat en person som omhändertagits för en tid sedan men som man sedan "glömt bort".

Var sysslar egentligen polisen med eftersom den inte ens vet vilka personer de har eller vilka de inte har i förvar?

HELIGA KYRKOMÖTET beklagade sig över den allmänna folkmoralen, som lär vara uslare än någonsin.

Undra på det, då moralen är så tvivelaktig inom statskyrkan. Tänk på Helanderaffären m. m., m. m.

Prenumerera på BRAND!
PRIS KR. 1:50 PER ÅR.

Gösta Olsson

BLAND SPANSKA ANARKISTER PÅ FRANKRIKES JORD

Under den nu förflutna sommaren hade undertecknad jämte några kamrater från Göteborg det oskattbara tillfället att besöka kollektivet d'Aymare i södra Frankrike, ett kollektiv som startades av våra spanska kamrater i CNT samt dess sidoorganisationer SIA och SIC. Med CNT menar vi för att undvika missförstånd, den anarkistiska riktningen för vilken kamrat Esgleas vid den nu avslutade SAC-kongressen, var en värdig representant. SIA är som bekant en antifascistisk hjälporganisation och SIC är CNT:s invalidorganisation.

Vår vistelse på d'Aymare räckte omkring en månad varunder vi hade rikliga tillfällen att se hur kollektivet var organiserat och hur våra spanska kamrater arbetade. Och vi blev allt mer övertygade om att man här hade funnit den rätta formen för samlevnad mellan människorna i anarkistisk anda.

D'Aymare som ursprungligen var ett gammalt adelsgods inköptes redan år 1939 och aviskten var att de tre berörda organisationerna här skulle ha ett hem för sina invalider, sjuka och åldringar som eljest icke kunde inkvarteras på de franska vårdhemmen utan stora kostnader. Men efter hand växte uppgifterna. Godset var tämligen stort till arealen, 120 har, visserligen ganska förfallet men med arbete och offervilja skulle här vara möjligt att åstadkomma goda resultat. De första åren kunde man ju icke så mycket uträtta. Kriget utbröt och huvuduppgiften blev att rädda livet undan de tyska ockupanterna. D'Aymare var beläget i den del av landet som kallades Vichy-Frankrike och som de första åren av den tyska invasionen bevarade en viss självständighet men mot slutet av 1942 besatte tyskarna även detta område. Kamraterna på D'Aymare lyckades dock undgå påhälsningar, beroende bl. a. på att tyskarna mest höll sig till städerna och industriområdena och noga aktade sig för att bege sig ut på den okända landsbygden, där "maquisen", den fransk-spanska guerillan lurade på dem från sina bakhåll. För övrigt fanns det inte mycket att plundra på D'Aymare där våra spanska kamrater med nöd själva lyckades uppehålla livet. Och de franska grannarna höll ihop med dem i det gemensamma hatet mot fienden. I denna trakt var alla bönder fattiga och någon angivare eller samarbetsman med tyskarna fanns ej. På D'Aymare samlades då och då såväl den franska som den spanska maquisen till rådplägningar och i de stora flerhundraåriga almarna på slottets yttre borggård hade man upprättat observationsposter varifrån man kunde följa tyskarnas rörelser när de någon gång kom i närheten.

1945 då kriget var slut började de spanska kamraterna på allvar med kollektivets uppbyggnad. Genom många års vanskötsel hade åkrarna grott igen och skogen växte flerstädes så tät att man bokstavligen fick hugga sig väg med djungelknivarna. Det var ett herkulesarbete att fälla skog och åter få åkrarna i stånd, reparera byggnader, anskaffa nödiga redskap och inköpa djur. Men allt detta lyckades, tack vare den offervilja och entusiasm som våra kamrater visade. Nu är hälvten av kollektivets jord öppen åker och betesmark och man räknar med att erövra ytterligare 30 har från den återstående skogen. Självbindare och traktor har inköpts, den sistnämnda för 1 miljon francs (cirka 15.000 kr.) av tjeckoslovakiskt märke, som är kollektivets stolthet och är till ovärderlig nytta, icke minst i den tämligen backiga terrängen. Man har vidare 1 arbetshäst och 4 kor, därav 2 av låglandsras medan de andra är dragdjur. Dessutom har man byggt moderna höns- och kaninhus där rationell avel av dessa djur skall bedrivas. Ytterligare har man f. n. 17 svin, inhägnade i ett skogsområde där de kan röra sig fritt, och en fårhjord som uppgår närmare ett hundratal djur.

I närvarande stund uppgår kollektivets invånare till ett 30-tal, de flesta invalider, åldringar eller sjuka. Sex eller sju personer utgör den fasta arbetarstammen och dessutom är en del av invaliderna partiellt arbetsföra. Vidare kan kamraterna på kollektivet under skörden eller vid större byggnads- och reparationsarbeten alltid räkna med bistånd av sina organisationskamrater ute i landet vilka under semestertiden vanligen alltid tillbringar en del av denna på kollektivet och där deltager i det arbete av skilda slag som förekommer.

De planer man nu närmast hyser är att tillbygga en paviljong där ytterligare ett 15-tal invalider och åldringar kan beredas bostad och vård. Vidare planerar man att borra en djupbrunn varifrån man kan bevattna de övre åkrarna kring det ganska högt belägna gamla slottet. De nedre åkrarna kan man delvis redan nu bevattna. Enligt vad geologer sagt finns det gott om vatten på egendomen, det fattas nu bara medel för att åstadkoma denna djupbrunn, men dessa medel håller man nu på att insamla och med våra spanska kamraters kända offervillighet torde det säkert inte dröja länge förrän man är i stånd att realisera denna plan, vilket givetvis kommer att medföra betydligt större avkastning från jorden.

Samlevnaden mellan kollektivets invånare regleras av stadgar som antagits år 1948 och sedan åter blivit reviderade och antagna på nyåret 1952. Den innehåller 26 paragrafer och är indelade i underrubriker som börjar med en principförklaring som åtföljes av bestämmelser om tekniskt administrationsråd, stadgar för möten, revision av räkenskaper och revisionsbalans, etc. Vi som hade tillfälle att ta del av dessa stadgars innehåll fick intrycket att de var synnerligen omsorgsfullt utarbetade med största möjliga hänsyn tagen till alla omständigheter och situationer som kunde förekomma under denna hushålls- och produktionsform.

Vi har här tyvärr icke utrymme att återge kollektivets stadgar i sin helhet hur intressant det än kunde vara. Vi måste nöja oss med att omtala att kollektivets förvaltning ombesörjes av ett tekniskt administrationsråd valt för en tid av 6 månader och att möte hålles varje månad där kollektivets angelägenheter diskuteras.

Någon arbetslön utbetalas ej. Däremot är det självfallet att kollektivets invånare har sina behov tillgodosedda och uppbära därutöver en fickpenning av 1.000 francs pr månad (cirka 15 kr.), en summa som kan höjas i enskilda fall om kollektivet så anser befogat. Kollektivets ev. överskott tillfaller den kommission från de tre organisationerna som har överinseendet över kollektivets skötsel.

Det finns mycket att berätta om D'Aymare och jag återkommer troligen till detta ämne vid tillfälle. Ovanstående kan emellertid ge en liten inblick i det imponerande arbete som våra spanska kamrater utför, dessa goda kamrater inom CNT och FAI som en intrigmakare behagat ge epitetet "mördare och tjuvar". Ja, är det så att "ogärningsmän" aldrig bli sämre än dessa då skulle man ha lust att hela livet leva tillsamman med sådana. Långt hellre detta än umgänge med dem som avsagt sig alla principer och satt hållningslöshetens och bedrägeriets brokiga mångfald i högsätet . . .

Den som betraktar landskapet är långt borta
långt borta är han, denne betraktare
borta från närgångenhetens nejder
men nära sitt landskap —

RALF PARLAND

Redovisning över inkomna medel på Brands stödfond

Gunnar Sten, Stockholm 5: —. Insamling på Förbundets kamratträff i Stockholm 41: —, Nisse Lätt, Göteborg, 5: —, John Öster, Stockholm, 10: —, Gustav Lövqvist, Gävle, 10: —, Georg Högberg, Stockholm, 10: —, A. E. Nylund, Tossene, 8: —, Tyko Johansson, Hofors, 3: —, Arvid Svensson, Zinkgruvan 5: —, Adrian Persson, Södertörns Villastad 10: —, Albin Österberg, Västervik, 40: —, A. Möller, Västervik, 10: —, Annika Björklund, Hägersten, 10: —, Josef Ström, Enskede 25: —, Gösta Olsson, Hällevadsholm 2: —.

Expeditionen.

ANARKISTISKA
Propagandaförbundet

kämpar

Mot Kriget och Militarismen
För Avrustning och allmän fred

●

Mot Statens herravälde
För Gemensam samhällelig egendom

●

Mot Kapitalismens utsugning av folket
För Solidaritet mellan människorna

●

Läs!* BRAND *Sprid!
Prenumerationspris 1.50 per år
Lösnummer 25 öre.
EXP. - Vetegatan 3, STOCKHOLM.

Så ung
och så förändrad

År 1910 kunde väl ingen inom det ungsocialistiska förbundet ana att rörelsens organisatoriska avkomma, SAC, vid 43 års ålder skulle vara så ideologiskt och principielt förändrad som den i dag är.

När en av organisationens betrodda män kan stå upp inför samlad kongress och berömmande utpeka en kamrat, såsom ett för syndikalister efterföljansvärt exempel, därför att han tillhör hemvärnet och pryder sitt hems väggar med gevär och militära utmärkelsetecken.

Och när den utpekade själv, en grånad kämpe med mångårigt medlemskap i SAC, militäriskt bröstar sig av stolthet inför berömmelsen, utan att flertalet av kongressombuden med avsky reagerar inför företeelsen, så blir man betänksam.

Eller när organisationen i rädslan för att vara dogmatisk och verklighetsfrämmande frångår sin revolutionära särart och anpassar sin ideologi och sina principer efter tjuvsamhällets mer eller mindre abnorma schatteringar, i stället för att med sin organisatoriska inställning, verksamhet och propaganda försöka påverka utvecklingen att ändra riktning så att den kan föra fram till den samhällsordning som SAC uppsatt som mål för sin verksamhet.

Ja, då blir man ytterligare betänksam, men vill dock hoppas och tro att kongressombudens oberörda kallsinnighet inför dessa företeelser är skenbar **och** icke utgör en klar och verklighetstrogen bild av vad SAC:s medlemmar **kän**ner och tänker i berörda **frågor**.

THORE L. JOHANSSON

Poetens morgon

(En kort berättelse ur livet)

Varje morgon när han vaknade — ja nästan innan han ännu hunnit vakna riktigt — smög sig Poeten fram till sin kära gamla spegel. Denna var — och hade alltid varit — hans enda verkliga vän här i livet, och Poeten fruktade mycket den dag, denna vän skulle förvandlas till en bitter och oåterkallelig fiende. Att den dagen skulle komma var han övertygad om. Därav hans försiktiga, smygande steg fram till sin vän och domare varje morgon. Ett smygande inte olikt det en pokerspelare använder när han silar för straight flus.

Tiden, därom var han övertygad, tog inte hänsyn ens till en fattig skald, som ingenting annat ägde i denna grymma värld, än sin musa.

Visserligen hade han hört berättas om människor vilka åldrats vackert, men, brukade han tänka. Detta var människor som aldrig ägt en spegel till förtrogen. Människor som aldrig upplevt den högsta meningen i tillvaron. Andra människor, som en gång funnit denna, men kommit på kant med sin spegel, hävdade för att kompensera sig, att det inte är till det yttre man skall se, utan till själen och det goda sinnelaget. Detta därför att själen var något de trodde sig få ha ostört för spegeln.

Sådana människor föraktade Poeten djupt.

Även denna morgon smög sig Poeten fram till sin spegel. Och även denna morgon var relationerna dem emellan goda. Länge och omsorgsfullt studerade han sin bild. Började med det långa, blonda hårsvallet. Fortsatte sedan från pannan (som han gärna halkade över litet hastigare, då han brukade finna den irriterade låg) via de blåskimrande, insjölika ögonen, längs Näsroten ned mot den allvarliga, mustachprydda Överläppen. Inför de veka vackert formade Läpparnas linjer föll han som alltid i en längre filosofisk begrundan.

— Läppar, tänkte han, är så mycket. Läppar är så uttrycksfulla . . . de säger så mycket, både när de sluter sig som tavelramar om ord, och när de tiger. När man tänker på läppar som ramar kring orden, måste man till en viss del (och till en ganska stor del) ge dem rätt som hävdar att det är ramen som gör ett konstverk. Fula och tarvliga ord bli de mest glänsande snillrikheter, bara de omramas av ett par vackert böjda läppar. Frusna, bleka läppar kan däremot bara säga flatheter . . . eller rättare — allting blir till flatheter om det omramas av frusna, bleka läppar.

Och detta var fullständigt i sin ordning, tyckte Poeten, ty han hade själv överjordiskt vackra läppar.

Dessutom ansåg han naturligtvis att läpparna — jämte ögonen — var själens spegel. (Lika villig var han däremot inte att acceptera pannans höga välvning som en måttstock för intelligens, och det måste man ju förstå.)

Ute på gården smällde locket till en soptunna, som ett pistolskott, och Poetens läppfilosofiska begrundan bragtes i kortslutning.

— Fan, sa han, och de vackra läpparna formade sig som guldramar kring ordet och gjorde det vackert som en morgon i maj.

Därefter gick han fram till fönstret och drog ner rullgardinen, för om han också tvingades *höra* soptunnan, ville han åtminstone slippa se den. I Poetens värld fanns det ingen plats för en soptunna. På sin höjd för en liten, liten papperskorg, bemålad med blommor eller musicerande änglar.

Dock var morgonen förstörd. Hade han en gång blivit störd i sin Spegelstund var det omöjligt att börja om på nytt igen — åtminstone den dagen. På detta sätt förstördes alla mornar för honom. Alltid var det någon som hade ett ärende till soptunnan — eller ännu värre — någon slog hårt och skamlöst i *dasslocket.*

Då drömde Poeten alltid om en egen liten stuga, inbäddad någonstans uppe bland de blå bergen. Denna stuga brukade han i sin fantasi kalla för Poetens Himmel, och där uppe fanns det varken soptunna eller dass. Riktigt bra gick det förstås inte att drömma om detta ifall han var nödig. En ovana som han föraktade djupt, men som han ännu inte kunnat vänja sig av med. Han tvivlade dock inte på att även detta skulle lyckas till sist. Alltnog.

Denna morgon var förstörd. Men även av en förstörd morgon måste något göras, och Poeten beslöt att göra det bästa möjliga.

Nämligen att äta frukost.

I skafferiet hittade han en halv skorpa, som råttorna lämnat kvar av pur omtanke om sin hyresvärd, samt en ansjovis som en gång under fetare dagar smitit ur sin burk, och nu låg och skräpade på hyllan, torr som fnöske. Poeten grymtade besviket. Han hade även räknat med en bit bröd och en ostkant men så långt hade tydligen inte råttornas omtanke sträckt sig. Råttor är dock ganska egoistiska djur.

— Djälva råttor . . .

Och åter slöt sig hans läppar som guldramar kring orden.

När han ätit ville han röka. Och mycket riktigt. I fickan hittade han en kvarglömd fimp av märket Boy. Poeten föredrog Marvels, men rökte alltid Boy. Detta tog han sedan som bevis för människans irrationalism och för logikens tydliga begränsning.

Sålunda förflöt Poetens morgon trots allt i vanda och tämligen behagliga fåror och snart kunde han nöjd och belåten vandra ut i solskenet för att ägna resten av dagen åt fåglarna och deras sånger.

— Gud är god, suckade han när han trädde ut på gatan.

Slaktarbilen som kom rullande längs samma gata, hann inte bromsa upp i tid, och snart kunde en blek men tappert svärjande (för den tidspillan det hela kostade) slaktare konstatera att det trampade en poet mindre omkring på vår jord numera.

Annars tog han det väl inte så hårt. En poet mer eller mindre . . .

Så Gud var nog inte så god den dagen.

Gustav Svensson

"Hjältinnor för hela vårt folk"

Då för någon tid sedan ett exemplar av pingstvännernas tidning Dagen helt oförhappandes ramlade i mina händer och jag kom att läsa ett opus med ovan citerade rubrik, konstaterades att det efter vanligheten är än si, än så med det allerkristliga sanningskravet.

Här förekommer nämligen ett uppenbart prisande av lögnen — något som i och för sig inte är så särdeles märkvärdigt från det hållet — men som likväl är talande nog, för pratet om att en kristtroende först och främst har att hålla sig till sanningen. Full av beundran för den moderskärlek "som förlåter och glömmer" har förf. till opuset ifråga begått den dumheten att lämna skriftligt på att det i vissa situationer är rent av prisvärt om en krist troende lämnar lögnaktiga uppgifter t. o. m. inför rätta. Sakförhållandet var i korthet detta. En 30-årig byggnadsarbetare, tydligen ett prima råskinn stod anklagad inför rätten i Karlstad för att vid ett flertal tillfällen ha misshandlat sin 64-åriga gamla moder.

Det fanns vittnen som kunde intyga att misshandeln hade förekommit. Men nu inträffar det märkliga att modern bestrider att sonen misshandlat henne och påstår att de skråmor och märken som hon emellanåt haft i sitt ansikte uppstått genom att hon blivit riven av sina katter . . .

Och inför detta, att en, låt vara olycklig gammal mor uppenbarligen ljuger offentligt och inför sittande rätt, skriver förf. i pingstvännernas organ:

"En moders kärlek förnekar sig aldrig. Den förlåter och glömmer. Det finns tiotusentals mödrar, som på samma sätt förlåter och försvarar sina ovärdiga söner. Men deras övermänskliga godhet når aldrig till offentligheten."

Bortsett ifrån att förf. prisar brottslig handling, den arma kvinnans lögn inför domstol — som blir något stort, en hjältedat — så är det karakteristiskt att han medger att det finns tiotusentals mödramisshandlare i ett samhälle som vilar på "kristlig grund". — Nu är det emellertid inte så säkert att den arma kvinnans förnekande av den påstådda misshandeln baserade just på kärlek till sonen — den kunde lika väl och med all sannolikhet baseras på fruktan för sonen d. v. s. i rädsla för repressalier från detta odjur till son, som om han blivit tillfrågad troligen icke ett ögonblick skulle förnekat att han "trodde på Gud" som frasen lyder.

En nödtvungen lögnaktighet blir i pingstvännernas organ något sublimt.

Undertecknad erinrar sig från sin s. k. skoltid att hans synnerligen troende lärarinna undervisade också något om sanningskravet, på vilket det inte fick finnas något avkall. Då vi så kom till undervisning i Sverges historia drogs den kända fabeln om Gustav Vasas resa i Dalarna, där han låg gömd i ett hölass och då de danska spejarna vid undersökning av hölasset råkade såra högst densamma så att blod sipprade ut på marken — den knipsluge bonden uppsåtligt skar sin häst i ena hoven så att den blödde och vid nästa granskning förklarade att det var hästens blod som syntes på marken. Och efter att dragit denna i och för sig kostliga historia utbrast den synnerligen sanningskära lärarinnan: "Det var väl bra gjort!" . . .

En gång för länge sedan frågade undertecknad en "varmt troende man" hur han skulle förfara i exempelvis ett sådant fall att några ogärningsmän traktade efter hans moders liv, och man sökte henne i hemmet där hon och han befann sig och han saknade fysisk förmåga att skydda henne: vad skulle han då svara på frågan: var är er mor? Är hon här i hemmet? Skulle han svara: ja — och därmed utelämna henne till en säker död? — Hans svar blev: jag behöver ju inte säga någonting.

Som synes högst diplomatiskt — men är det ett uttryck för sanningskärlek.

För inte så synnerligen länge sedan var det en mor som sökte taga sin son i försvar eller i varje fall inte utelämna honom då han söktes av myndigheterna, enär han satte en hel stad i skräck för sina dynamitladdningar — *då* fanns det inte plats för pratet om moders lek, då smutskastades både hon och hemmet utan förskoning.

Men de kristtroende behöver ju inte grubbla över sanningskravet alltför mycket — det gäller ju framförallt att tro, tro utan gräns och sans . . .

Anarkism och rättsröta

Till signaturen DACKE

I senaste numret av Brand har signaturen Dacke deklarerat sin syn på rättsrötan eller kanske mera träffande de statliga *straffmetoder* som tillämpas. Han ivrar för strängare straff. Ingen vill förmena honom rätten att ge uttryck åt sina meningar, men vi kanske kan vara överens om att hans artikel borde placerats på ett annat ställe, under fria ord, eller försetts med en kommentar. Artikeln ger nämligen uttryck åt ett tänkesätt och synsätt som inte kan vara anarkismens.

Fördömandet av psykologin är inte endast opsykologiskt utan innebär även ett avvisande av anarkismen, som bygger på bland annat just psykologin. Den hårdhet och oförsonlighet som artikeln ger uttryck åt leder tyvärr till tron på de grymma straffens nödvändighet och i sina slutliga konsekvenser även till tron på diktatur — raka motsatsen således till anarkismen, som är både frihet och solidaritet.

För min del vill jag inte disputera med Dacke; i Brand finns ju heller inte utrymme för något dylikt. Tidningen kommer för sällan. Men om Dacke tänker igenom det han skrivit och tar del av den litteratur som finns i ämnet är jag ganska säker på att han ändrar mening. Om icke är ingenting att göra åt den saken.

C. J. Björklund.

Stockholms Anarkistiska förening

håller möte

1:sta fredagen i varje månad
kl. 7 e. m.

Lokal: Brands exp. Vetegatan 3.

SVEN DAL

Erosion, jordförstöring och naturenlig odling

Jordförstörelsen, vilken pågått ända sedan människorna börjat bränna skogar och svedja, har gjort mer skada än nytta. Detta svedjande kunde i början ge "rika" skördar, men efter några år fann sig odlarna nödsakade att lämna de gamla odlingarna och uppsöka nya innan de kunde tämja boskap och använda sig av dess gödsel. Då fanns det gott om mark och mindre antal människor på jorden.

Jordförstörelsen, vilken pågått genom årtusenden och alltjämt pågår, men i allt större omfattning och oroande art, angår oss alla vare sig vi bo i stad eller på landsbygden. Varje människa borde puffas till och utfrågas om hon vet vad hon lever av så hon inte går och inbillar sig att allt det som fås för pengar i teknikens förlovade land räcker i oändlighet. Det är inte städerna och tätorterna med sina mer eller mindre inproduktiva och fiktiva värden som ger oss brödet. Det är den utanför liggande jorden. Industriprodukter går visserligen i utbyte till landsbygden, men aldrig i den utsträckning att den ekonomiska balansen mellan stad och land kan utjämnas. Sverige är också beroende utifrån när det gäller livsmedelsförsörjningen. Vad Amerika och andra länder nu exporterar av den varan blir nog mindre för att till sist alldeles upphöra. Det finns de som räknat ut att USA om cirka 15 à 20 år kanske måste behålla sina livsmedel för eget bruk. Till den grad lär den amerikanska jorden vara förstörd av profithungern genom deras utsugning av jorden, skövling och förintelse av skogar och andra fyndigheter. Västerlänningarna har hittills drivit för högt spel. Vi ser nu följderna av de vitas skövlingar i Kina och Orienten. Kolonisystemet har spelat ut sin roll. Genom att man bara samvetslöst tagit ur jorden och inte gett den något tillbaka så har vind och vattenerosion ytterligare hjälpt till att fullfölja förstöringen. Möjligheterna att återställa där är nog små: att ge jorden det liv den förlorat kan man knappast. Eroderingen lär ju vara mellan 60 och 90 proc. Den ständigt återkommande hungersnöden då miljontals människor stryker med är till stor del en följd av den västerländska kulturens lyxiga och likgiltiga atityd för människovärdet.

Samhällsfunktionerna är specialiserade till den grad att förståelsen dem emellan försvinner. Man gör tingen mer och mer komplicerade, och detta så långt att man blir slav under alla sina fyndiga påhitt. Och gudarna vet när man till sist skall hitta ur labyrinten? Alla dessa vetenskapliga laboratorieexperiment som stå särställda från varandra och inte tar hänsyn till helheten. Ja, man kan fråga sig: vart bär det hän?

I Amerika skapades en erosionsbyrå redan 1935. Naturvetaren Osborn, som skrivit den utmärkta boken: "Vår plundrade planet" säger därom: "Att det varken var regeringens framsynthet eller en medveten politik som gjorde detta, utan folkets skräck inför naturens uppror mot människan, som Dust Bowe-episoden d. 12/5 1934 avslöjade.

Och vi förstår sakens verkliga katastrofala läge när vi ytterligare tar del av förf. när han säger: "Den förlust USA lider genom den fortskridande erosionen är häpnadsväckande. Omsorgsfullt utförda beräkningar, grundade på direkta mätningar, ge vid handen att förlusten genom erosion av matjord från alla jordar uppgår till 5.400 miljoner ton per år. Enbart från åkerjorden är förlusten årligen c:a 3 miljarder ton tillräckligt att fylla ett godståg, som räcker 18 gånger runt jorden. Om dessa förluster finge pågå ohejdat, skulle följderna för Amerika och för hela världen bli tragiska."

Den naturnödvändiga erosion som människorna kan göra så lite åt, den som också eroderar (avskaver) även bergen och framskapar jord som av bakterielivet sedan görs levande blir inte tillräcklig att upprätthålla balansen mellan ner- och uppbyggande krafter. Men där människans rovinstinkt gjort sitt till vatten- och vinderosion, Där är det kanske ännu inte försent att avhjälpa det felade.

Vad 1949 års jorderosionskommitté gjort här i landet genom sitt första betänkande är att man försökt hindra nedbrytningsprocesserna inom agrikulturen i dess värsta former. Men det är långt till själva återuppbyggandet av vår verkliga förmögenhet, vår *Levande jord*. Vad säger oss nu Osborn om den saken: "Såvitt man nu kan utröna, behöver naturen under de gynnsammaste förhållanden innefattande bl. a. ett tillräckligt täcke av gräs, träd eller annan skyddande vegetation — någonting mellan 300 och 1.000 år för att bygga upp en tum matjord. När matjorden tar slut, tar vi slut". Det är något som också skett i Sahara. Öknarna avancerar kilometervis årligen. Och myllan som de forntida kulturerna odlade på ligger nu på Medelhavets botten.

Felaktigt sätt att bruka jorden, den värdefulla och oersättliga myllan, visar sig där man använt konstgödsel för mycket, ja, rent av där man använder den. Daggmasken försvinner, bakterilivet dör ut och skadeinsekter och parasiter får övertag och så fullbordar giftbesprutningen det hela. Vinterbesprutningens effektivitet börjar även mer betvivlas av fackmännen. DDT preparaten anses nu mycket giftiga.

Att man också börjar få upp ögonen från vetenskapligt håll — om nu inte i sin fulla konsekvens — beträffande besprutningen bevisar detta lilla utdrag. "Vid lantbruksakademins sammanträde den 15/1 höll föreståndaren för Växtskyddsanstaltens Linköpingsfilial, fil. kand. B. Wahlin ett föredrag om moderna växtskyddsåtgärder och dess inverkan på balansen i naturen." Bl. a. yttrade han också. "Det är nödvändigt att forsknnigen uppmärksamt följer de förändringar i det naturliga balanssystemet som uppträder i sambånd med användning av besprutningsmedlen. *Måttfullhet* och avståndstagande från 'universalmedel' till förmån för specialmedel (Vad nu det senare innebär?) samt ökat utrymme för biologisk bekämpning torde vara de vägar som i framtiden skall leda oss ur dagens dilemma på växtskyddsområdet".

Här är föredragshållaren delvis inne på samma område där de biodynamiska odlarna på sina försöksfält experimenterar sig fram och som redan gett goda resultat. Balfour säger i sin bok "Levande Jord" följande, som mer konsekvent tar det biologiska steget ut: "Metoderna att skydda skördarna från farsoter medels besprutning, bepudring o. s. v. är ovetenskaplig och osund, emedan den även då den lyckas, endast bevarar otjänliga arter medan det verkliga problemet — hur man skall få frisk gröna — helt undanskymmes." Förf. säger vidare:

1) Om jordens fruktbarhet byggs upp med tillräckliga mängder humus angrips inte växterna av sjukdom och behöver inte några giftbesprutningar för att motstå parasitangrepp. 2) De djur som lever på dessa växter blir i hög grad motståndskraftiga mot sjukdom.

3) Den som livnär sig på dessa växter och djur kan uppnå en hälsostandard och en motståndskraft mot sjukdom och infektion av vad ursprung dessa än må vara som vida överträffa det vanligen förekommande.

Vissa försök har gjorts med sulfitbesprutning vid Statens Växtskyddsanstalt. I första hand prövades det i Skåne i bekämpningsförsöken mot bristsjukdomar och som bindningsmedel mot jordflykt. Hur det har utfallit är ännu inte utrönt. Tydligen en tvivelaktig metod närstående alla andra konststeriliseringsmedel som efter vissa år förtar all livsfruktsamhet.

Genom att låta buskage i naturen, vid åker- och vägkanter försvinna, så försvinner fågellivet och därmed blir också mer skadeinsekter kvar i jorden. Vi förstör växlingsförloppet. Vad löven är för våra lövskogars återväxt är kanske det s. k. ogräset delvis för våra nyttoväxter. Den kultiveringsform vi vant oss vid under de senaste årtiondena är säkert inte alltid den lyckligaste metoden. Att spadvända och plöja jorden är inte säkert det bästa. I det fallet kanske vi har en hel del att lära av naturen. En amerikansk odlare och forskare iakttog, av en ren slump hur en vild lökart visade sjukdomstecken just där jorden var uppkrafsad som ett sår i marken, men en bit därifrån samma art var fullt frisk på ett stycke ostörd mark. Efter den iakttagelsen gjorde han försök av alternativen och kom till samma resultat på kulturjord. Förf. Louis Bramfield fick den bästa och rikaste hallonskörden där han lät ogräset kvarväxa mellan plantorna i sin trädgård på Malabar. (Ett jordbruk som brukas på det naturenliga sättet.)

Man frågar sig om det finns ett ekologiskt sammanhang mellan ogräsplantorna och hallonplantorna eller om det blott är daggmaskarna eller bådadera som är orsaken därtill? Att jordorganismerna får arbeta mer ostört och växternas celliv får ett mer friskare livsvillkor är då säkert.

Och upp ur havets horisont
reste sig solen med nymålad
yta och svartheten försvann
Och strålade vågornas vita
skum till spektra
ändå lika genomskinlig
och färglös som glas
i skugga

LASSE ROSÉN

Arbetaren

är varje ung arbetares och arbetarkvinnas tidning

●

ARBETAREN

är instruktiv och upplysande i alla socialpolitiska spörsmål

Den syndikalistiskt intresserade ungdomen kan ej undvara

ARBETAREN

Tag ställning för **Arbetaren!**

●

Prenumerera

på närmaste postanstalt!
Endast 4:— kr. per månad

Arbetaren

Box 413 Stockholm 1

Shakespeare avslöjas?

Den amerikanske kritikern Calvin Hoffman, vilken betraktar Shakespeare som en tredje klassens skådespelare, lär, enligt uppgift i tidningen Arbetaren, befinna sig i Chislehurst för att avslöja hemligheterna i en marmorgrav och därmed ge ett slutgiltigt svar på frågan om Shakespeare verkligen skrev de verk som går under hans namn. Då graven, som förseglades för 300 år sedan öppnas — om myndigheterna ger sitt tillstånd! — skall en smal man klämma sig in och leta efter ett blyskrin som lär innehålla 36 manuskript.

Hoffman räknar med att manuskripten skall visa att den elisabetanske dramatikern Christopher Marlowe är den verklige författaren till Shakespeares skådespel.

ÖKA BRANDS upplaga genom att skaffa nya prenumeranter och genom att taga hem några lösnummer till försäljning eller gratisspridning.

stilla sitter jag vid
bäckens strand
ensam med mina tankar
månen kastar sina blickar ned
på vattnets blåa sken
mitt ansikte reflexerar sig
uti vattnets glans
ingenting andas allt
är utan sans.

LASSE ROSÉN.

Löpsedelteknik

Den 16 okt. kunde man på avstånd läsa en löpsedel på vilken det med mycket fet stil stod:

LUNDQUIST DÖMD och under med lika kraftig stil KUNGEN BESKYDDAR.

Kom man närmare upptäckte man ytterligare någon rad med mindre stilarter men den raden uppfattades troligen inte av de flesta förbipasserande.

Konsten att göra säljande löpsedlar behärskar kvällspressen.

”Vad är militarismen?”

”Militarismen är mänsklighetens värsta plågoris. Det organiserade våldet. Den betyder folkmord och kulturödeläggande. Den utsuger folkens ekonomiska kraft, dödar dess sociala liv, förråar dess moraliska karaktär och förpestar dess andliga hälsa. Militarismen är också kapitalismens starkaste värn och fäste. Den bygger på mänsklighetens råaste och simplaste böjelser. Med militarismen faller klassamhället och riskerna för krig.”

Ejnar Ljungberg 1915
i Antimilitaristisk katekes.

Chefen

för det forskarlag som framställde den första atombomben, Robert Oppenheimer skrev i ”Buletin of the Atomic Scientists”:

”Vi (Ryssland och Förenta staterna) kan liknas vid två skorpioner i en flaska, båda i stånd att döda den andre men endast med risk för eget liv. Den tid inom vilket detta kan hända är kort... atomklockan tickar fortare och fortare.”

RESA I HOLLAND

När man reser i dagens Holland märker man hurusom två stora frågor dominerar i landet. Det är vattenfrågan och befolkningsfrågan. Båda är lika brännande — och båda är lika svåra att komma till rätta med, skulle man vilja tillägga. Holländarnas kamp mot havet går långt tillbaks i tiden. Man har erövrat stora landområden som tidigare varit havsbotten. En vacker dag har havet återtagit marken — och så har kampen återupptagits med resultat att holländarna åter stått som segrare. Det är ofantligt vad man kunnat återuppbygga sedan februari innevarande år då floden kom och dränkte stora områden. Stora områden har helats och man märker här inga spår efter floden. I andra åter arbetar man febrilt med uppbyggnadsarbetet och sakta men säkert driver man fienden, havet, västerut.

Den andra frågan, befolkningsfrågan, är kanske svårare att komma till rätta med — emedan striden måste föras på ett helt annat plan. I första hand blir det en kamp mot katolicismen.

År 1899 hade Holland ett invånareantal på 5.104.137 milj. 1951 hade man 10.327.000 milj. invånare. Enbart mellan 1950—1951 ökade befolkningen i runt tal med 300.000.

Befolkningstätheten var 1951 uppe i 309,5 inv. på kvadratkilometern. Landet är med andra ord överbefolkat.

Vi sade att kampen mot detta problem är en kamp mot katolicismen. Ja, faktiskt är det så. Här hjälper det ej med sexualupplysnig enbart. När man får taga del av förhållandena ute på den holländska landsbygden, där katolicismen fortfarande håller greppet om folksjälarna, och höra hurusom en familj med mindre än 4—5 barn ej upptages i den allmänna umgängeskretsen — blir betraktad som ”mindervärdig” och som följd härav blir helt isolerad, då förstår man problemställningen.

Men dessa religiösa fanatiker seglar f. n. i motvind. I skönt sällskap med bolsjevismen går man kräftgången — även om man tycker att bägge använder snigelgång!

Sålunda minskade katolikerna sin procentuella andel av väljarskaran från 31,6 1950 till 28,67 1952. Samma siffror för bolsjevikerna är 6,8 resp. 6,16. Protestanterna har f. n. större andel av befolkningen än katolikerna. Man förstår att den allt mer växande befolkningen har svårigheter att söka sig utkomstmöjligheter i hemlandet. Under de senaste åren har många unga holländare sökt sig till bl. a. Sverge där de arbetar inom industrin. Många unga lantarbetare emigrerar till Nya Zeeland och Australien. I Holland råder nämligen ett omvänt förhållande mot Sverge på jordbrukets område. Medan de svenska jordbrukarna söker med ljus och lykta efter arbetskraft har Holland ett överskott som måste emigrera till utlandet för att skaffa sig utkomstmöjligheter.

L—t.

Om ”Den fria världen”

har Johannes Wickman, på sin tid känd som vita generalen, bl. a. skrivit:

”I verkligheten är sällskapet mycket blandat, det erbjuder ett helt spektrum från demokratier till hel- och halvdikaturer alldeles främmande för västerländska frihetsideal.”

Kooperationens veckotidning Vi tilllägger:

”Nu har alltså sällskapet berikats med ännu en diktatur; den regim som med Hitlers och Mussolinis hjälp slog ihjäl den, visserligen bristfälliga, spanska demokratin.”

Behöver vi tidsstudierna?

Kan vi undvara dem? Är de så nödvändiga att de måste tvingas på oss mot vår vilja? Kunde man inte nå lika långt eller längre med ansvarsfördelnig och förtroende? För man må minnas: i regel är dessa studier ett utslag av ägarnas misstroende mot de anställda.

Folke Fridell.

Engelsk demokrati

har tagit sig nya uttryck denna gång i Guayana. För ett halvår sedan gav man kolonin en ny författning som innebar en smula självstyre åt landet. Folket valde sin regering men det passade inte England så nu i okt. sändes trupper till Guayana för att ”garantera lugnet i landet”. Mötesförbud har införts, landsvägstrafiken kontrolleras och den folkvalda lokala ledningen för landet har avsatts.

Så går det till då västdemokratierna ger de färgade folken självstyre. Tar folken löftena på allvar och genomför förbättringar, då återtas löftena om självstyre och med bajonetternas hjälp tvingas folket tillbaka.

Fritidsverksamheten undanträngar pokerspelet i barackerna

De åren är egentligen inte så långt borta när det var kutym att bierflaskan och kortleken hörde till hedersföremålen i anläggarbarackerna. Att kortleken skulle användas till vist eller kanasta eller något annat sällskapsspel utan insats var merendels otänkbart. Detta förhållande var givetvis betingat av vissa orsaker som man inte kan bortse ifrån. Den trista tillvaron i gamla otidsenliga baracker och utan någon som helst annan förströelse i arbetsplatsens närhet var starkt bidragande orsaker.

Denna företeelse har många olyckliga förhållanden på sitt konto. Mannen som kanske spelade bort hela avlöningen vid avlöningskvällens poker medan hustrun där hemma otåligt väntade på slantar till sitt och barnens uppehälle är kanske bara en detalj av verkningarna.

När man i dag går omkring i anläggarsamhällenas ungkarlsbaracker märker man snart att pokerspelet har kommit i skymundan för annan verksamhet.

En person som lägger ner mycket arbete på att skapa andra möjligheter till tidsfördriv vid anläggena är *kurator Elis Härshammar* vid Statens Vattenfallsverks kraftverksbyggen, Näveredet och Stugun, i Jämtland och Bergeforsen utanför Sundsvall. Han har till uppgift att vara den förmedlande länken mellan de olika organisationerna på anläggena och tillsammans med representanter för dessa organisationer ta upp studie- och teaterverksamhet samt hjälpa hobbyintresserade att få möjligheter att bedriva sin verksamhet.

Kurator Härshammar kommer från Harsprånget där en aktiv fritidsverksamhet pågått sedan anläggets början. Vi sammanträffar med honom i Näveredet där han fått sina bopålar förankrade och varifrån han sköter om det som till en kurators uppgift hörer både i Stugun och Bergeforsen. — Syftet med den vidgade fritidsverksamheten och uppsättandet av fritidslokaler vid anläggena är att vi därigenom har stora möjligheter att skapa ökad trivsel på arbetsplatsen. Det är sant, även vi har märkt hur pokerspelet t. ex. avtagit i samma takt som man kunnat skapa andra förströelser. Vi försöker med filmkvällar, förutom de vanliga biokvällarna, och vi försöker få fram teateramatörer som några kvällar under vintermånaderna kan ge lite avkoppling. Genom ABF försöker vi ordna med studiecirklar i skilda ämnen, upplyser Härshammar. Vi får reda på att engelska, esperanto, bokföring och musik är de mest efterfrågade ämnena. I samarbete med närliggande bibliotek ordnas biblioteksfrågan vid anläggena.

För de minsta invånarna i anläggarsamhällena — barnen — finns lekskola som ledes av en kvalificerad kraft.

Förutom allt detta är det gärna en stor mängd organisationer som medelst sin verksamhet skapar fritidssysselsättning för sina medlemmar. Allt detta har fört med sig att omsättningen på kortlekar sjunkit vid anläggena till stor gagn för alla parter. Folk som har lust och intresse för uppgifter av skilda slag behöver inte efter dagens slit bege sig till ett lågt avlägset samhälle för detta.

G. Lövqvist

ANARKISTISK LITTERATUR!

G. H:son Holmberg:
Anarkismen ..... 2: —
Arbetarklassen och syndikalismen 1: 25

Peter Krapotkin:
Franska revolutionen. 2 delar. Per del ..... 2: —
Erövringen av brödet 2: 50
Den moderna staten 1: 25
Den anarkistiska verksamheten under revolutionstider 0: 25
Den anarkistiska kommunismen 0: 10

Camillo Berneri:
Krapotkin och federalismen 0: 50

Albert Jensen:
Errico Malatesta. Ett utvecklingsskede. Från republikan till revolutionär anarkist 0: 75

Rudolf Rocker:
Socialdemokrati och anarkism 0: 25

Augustin Souchy:
Socialism och diktatur 0: 25

C. J. Björklund:
Morgondagens socialism 0: 25
Jag tror inte på våldet 0: 50

BRANDS FÖRLAG
Vetegat. 3, 1 tr. ned STOCKHOLM Sö. Postgiro 15 09 82

GÖTEBORGS ANARKISTISKA FÖRENING
håller möte
3:e onsdagen i varje månad kl. 7.30
i FOLKETS HUS V-sal
Intresserade hjärtligt välkomna
Uppl. lämnas per tel. 25 55 66
eller 11 49 33
STYRELSEN